

Skončení vyšetřování a trestní stíhání před vnitrostátními soudy

Working with the EPPO at decentralised level –
Training materials for prosecutors and investigating judges

Co-funded by the Justice Programme of the European Union 2014-2020

Způsoby uzavření vyšetřování

Nařízení 2017/1939 (nařízení o EPPO)

Článek 10 odst. 3 nařízení o EPPO :

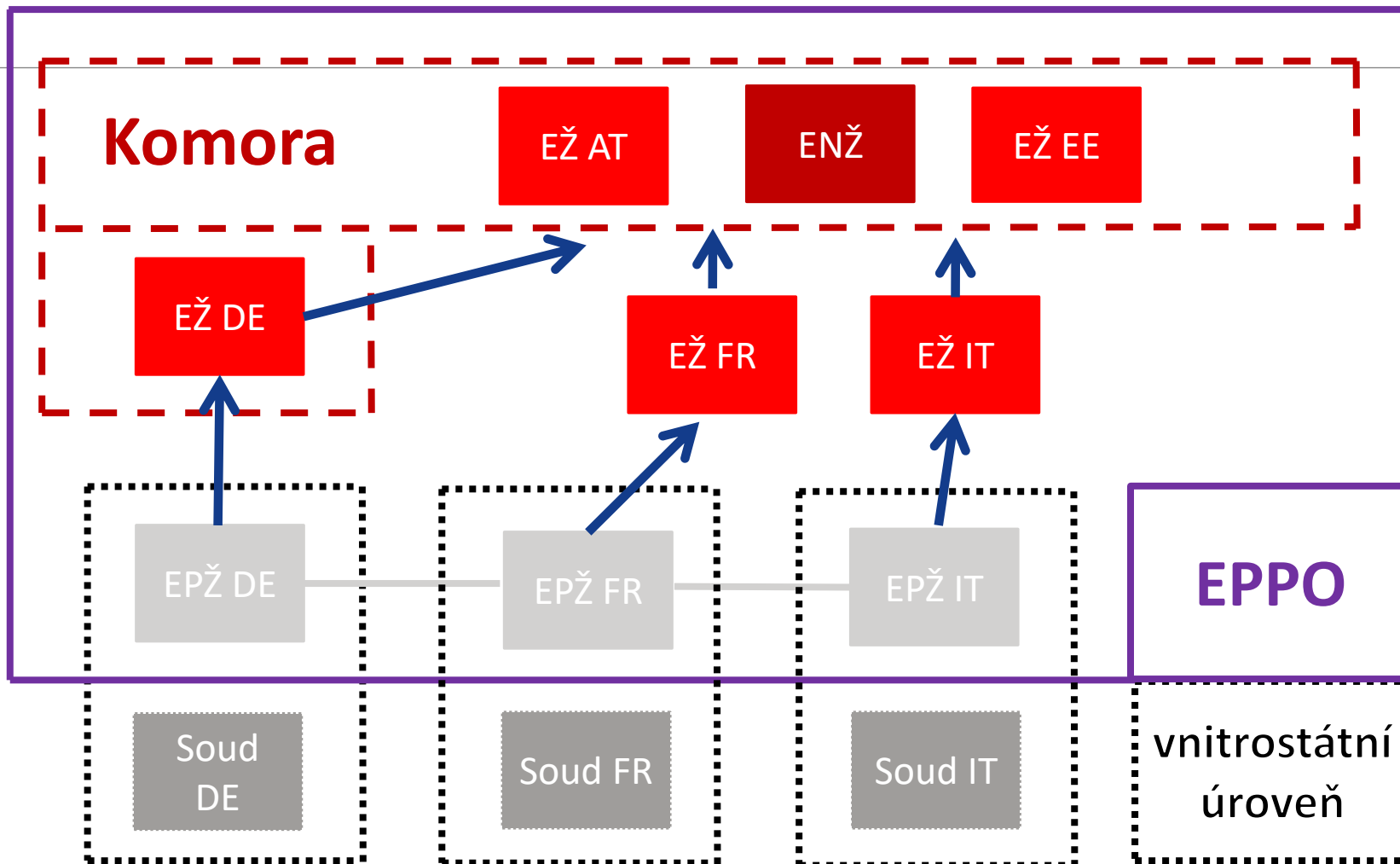
- a) **podat obžalobu** v souladu s čl. 36 odst. 1, 3 a 4;
- b) **odložit** případ v souladu s čl. 39 odst. 1 písm. a) až g);
- c) uplatnit **zvláštní způsob řízení** a dát evropskému pověřenému žalobci pokyn k tomu, aby **jednal s cílem vydat v daném případě konečné rozhodnutí** v souladu s článkem 40;
- d) **postoupit případ vnitrostátním orgánům** v souladu s čl. 34 odst. 1, 2, 3 nebo 6;

Článek 35 odst. 1: „Pokud **evropský pověřený žalobce, který případ projednává, považuje vyšetřování za dokončené**, předloží dohlížejícímu evropskému žalobci zprávu obsahující **stručné vyličení případu a návrh rozhodnutí** o tom, zda vést **trestní stíhání u vnitrostátního soudu**, nebo zda zvážít **postoupení** případu, jeho **odložení** nebo **zvláštní způsob řízení** podle článku 34, 39 nebo 40.

Viz článek 2 interního jednacího řádu (rozhodnutí kolegia 003/2020) a rozhodnutí o interním jazykovém režimu (rozhodnutí kolegia 002/2020): interním pracovním jazykem je angličtina.

Viz také článek 56 interního jednacího řádu.

Informační procesy při rozhodování jak uzavřít vyšetřování

Poznámka:
DE, FR, IT, EE
byly vybrány
jako příklady
- může se
jednat o jiné
zúčastněné
členské
státy.

Článek 36 – Trestní stíhání u vnitrostátních soudů

Článek 36 odst. 1 nařízení o EPPO: „Pokud **evropský pověřený žalobce** předloží **návrh rozhodnutí navrhujiícího podat obžalobu**, rozhodne o něm stálá komora postupy stanovenými v článku 35 do 21 dnů. Pokud návrh rozhodnutí navrhuje podat obžalobu, nemůže stálá komora rozhodnout o odložení případu.

Článek 13 odst. 1 nařízení o EPPO: „**Evropští pověření žalobci jednají jménem Úřadu ve svých členských státech a mají stejné pravomoci jako vnitrostátní žalobci**, pokud jde o vyšetřování, **trestní stíhání a podání obžaloby**, navíc k jim svěřeným zvláštním pravomocem a postavení a s výhradou těchto pravomocí a postavení, za podmínek stanovených v tomto nařízení.

Volba soudní příslušnosti pro trestní stíhání: v zásadě (čl. 36 odst. 3) jde o členský stát evropského pověřeného žalobce, který vede vyšetřování, odchylka (čl. 36 odst. 3): jiný členský stát, pokud jsou pro to dostatečně oprávněné důvody, s přihlédnutím **ke kritériím stanoveným v čl. 26 odst. 4 a 5.**

Možnost spojení případů k trestnímu stíhání v jednom členském státě (čl. 36 odst. 4, 67. a 68. bod odůvodnění).

Soudní přezkum (bod odůvodnění 87 odst. 2): „... **vnitrostátními soudy, nejpozději ve fázi soudního řízení**“.

Ohledně komor viz také články 15 až 24 interního jednacího řádu.

Článek 36 - Trestní stíhání u vnitrostátních soudů

Článek 36 odst. 1 nařízení o EPPO: „Pokud **evropský pověřený žalobce** předloží **návrh rozhodnutí navrhujícího podat obžalobu**, rozhodne o něm stálá komora postupy stanovenými v článku 35 do 21 dnů. Pokud návrh rozhodnutí navrhuje podat obžalobu, nemůže stálá komora rozhodnout o odložení případu.“

Článek 36 odst. 4 nařízení o EPPO: „Na návrh evropského pověřeného žalobce, který případ projednává, může příslušná **stálá komora** dříve, než rozhodne o podání obžaloby, **spojit několik případů**, v nichž bylo vyšetřování vedeno různými evropskými pověřenými žalobci proti téže osobě nebo osobám, s cílem trestně stíhat tyto případy před soudy jediného členského státu, který je podle svého práva pro každý z těchto případů příslušný.“

Možné spojení případů pro potřeby trestního stíhání v jednom členském státě (čl. 36 odst. 4, odůvodnění, body 67 a 68)

Viz také články 49 až 51 interního jednacího řádu o přerozdělení/spojení/rozdělení případů.

Článek 36 - Trestní stíhání u vnitrostátních soudů

Článek 36 odst. 1 nařízení o EPPO:

„Pokud **evropský pověřený žalobce** předloží **návrh rozhodnutí navrhuující podat obžalobu**, rozhodne o něm stálá komora postupy stanovenými v článku 35 do 21 dnů. Pokud návrh rozhodnutí navrhuje podat obžalobu, nemůže stálá komora rozhodnout o odložení případu.“

Jaké typy rozhodnutí o trestním stíhání, která jsou k dispozici podle vnitrostátního práva EPŽ, který případ projednává, by spadaly pod „**rozhodnutí navrhuující podat obžalobu**“?

- Pouze obžaloba?
- Nebo jiné rovnocenné alternativy podle vnitrostátního práva? A jaké by to byly?
- Jaký je rozdíl oproti článku 40 (zvláštní způsoby řízení)?

Jaká je **hranice** podle vnitrostátního práva, kterou musí státní zástupce splnit, aby mohl případ předložit soudu k projednání?

Článek 36 - Trestní stíhání u vnitrostátních soudů

Článek 36 odst. 6 nařízení o EPPO: „Je-li to nezbytné **pro účely zpětného získání finančních prostředků, následných správních opatření nebo sledování**, vyrozumí ústředí **příslušné vnitrostátní orgány, zúčastněné osoby a příslušné orgány, instituce a jiné subjekty Unie** o rozhodnutí zahájení trestního stíhání.“

Informační povinnosti

- Pro konkrétní účely : **zpětné získání, následná správní opatření nebo sledování**

Koho informovat?

- příslušné **vnitrostátní orgány**: správní orgány?, jiné orgány
- **Zúčastněné osoby**: účastníky trestního řízení?, jiné osoby?
- **příslušné orgány, instituce a jiné subjekty Unie** : Komisi?, OLAF, jiné orgány?

Komunikační kanály? (proč „ústředí“ a nikoli evropský pověřený žalobce, který případ projednává?)

Článek 39 – odložení případu

Článek 39 odst. 1 nařízení o EPPO: „Pokud **je trestní stíhání podle práva členského státu, v němž se nachází evropský pověřený žalobce, který případ projednává, nemožné**, rozhodne stálá komora na základě zprávy poskytnuté v souladu s čl. 35 odst. 1 evropským pověřeným žalobcem, který případ projednává, o **odložení případu** proti určité osobě z **jednoho z následujících důvodů**:

- a) **úmrtí** podezřelé nebo obviněné osoby nebo **likvidace** podezřelé nebo obviněné právnické osoby;
- b) **nepříčetnost** podezřelé nebo obviněné osoby;
- c) **amnestie** udělená podezřelé nebo obviněné osobě;
- d) **imunita** udělená podezřelé nebo obviněné osobě, pokud nebyla zrušena;
- e) uplynutí vnitrostátní **zákoně promlčecí doby**;
- f) v případě podezřelé nebo obviněné osoby **již** bylo v souvislosti s tímtož jednáním vydáno **konečné rozhodnutí**;
- g) **nedostatek relevantních důkazů**.“

Zdůvodnění, bod 81: „... Důvody pro odložení případu jsou taxativně stanoveny v tomto nařízení.“

Článek 39 – odložení případu

Článek 39 odst. 1 nařízení o EPPO: „... podle **práva členského státu, v němž se nachází evropský pověřený žalobce**, ... rozhodne ... **o odložení případu** proti určité osobě z jednoho z následujících důvodů:

a) ... g) ...“

Zdůvodnění, bod 81: „... Důvody pro odložení případu jsou taxativně stanoveny v tomto nařízení.“

➤ **podle práva členského státu:**

➤ **platná prováděcí pravidla podle vnitrostátního trestního řízení členského státu, v němž se nachází evropský pověřený žalobce, který případ projednává / vašeho členského státu?**

Článek 39 - odložení případu

Článek 39 odst. 2 nařízení o EPPO: „Rozhodnutí podle odstavce 1 **nebrání dalšímu vyšetřování na základě nových skutečností**, o nichž Úřad v době rozhodnutí nevěděl a s nimiž byl obeznámen po rozhodnutí. Rozhodnutí znovu zahájit vyšetřování na základě těchto nových skutečností přijímá příslušná stálá komora.“

➤ Důsledky odložení: v zásadě **překážka dalšímu vyšetřování**

Článek 39 odst. 3: „Má-li Úřad pravomoc podle **čl. 22 odst. 3**, odloží případ pouze **po konzultaci s příslušnými vnitrostátními orgány členského státu** uvedenými v čl. 25 odst. 6. ...“

- **Povinnost konzultace:** nabídne případ vnitrostátním orgánům
- V článek 58 interního jednacího řádu.

Článek 40 - Zvláštní způsoby řízení

Článek 40 odst. 1 nařízení o EPPO: „Pokud příslušné vnitrostátní právo umožňuje zvláštní způsob řízení, jehož cílem je konečné rozhodnutí ve věci na základě podmínek dohodnutých s podezřelou osobou, může evropský pověřený žalobce, který případ projednává, v souladu s čl. 10 odst. 3 a čl. 35 odst. 1 navrhnout příslušné stálé komoře, aby použila tento způsob řízení v souladu s podmínkami stanovenými ve vnitrostátním právu.“

- **příslušné vnitrostátní právo** umožňuje **zvláštní způsob řízení**
- jehož cílem je **konečné rozhodnutí**
- **na základě podmínek dohodnutých s podezřelou osobou**
- **v souladu s podmínkami stanovenými ve vnitrostátním právu**

Existují tyto zvláštní způsoby trestního stíhání ve vnitrostátním právu?

Jaké jsou podrobnosti a způsoby těchto zvláštních způsobů trestního stíhání?

Čím se liší od opatření k podání obžaloby podle čl. 36?

Článek 40 - Zvláštní způsoby řízení

Článek 40 odst. 2 nařízení o EPPO: „Stálá komora rozhodne o návrhu evropského pověřeného žalobce, který případ projednává, přičemž zohlední tyto důvody:

- a) **závažnost trestného činu zejména** na základě způsobené **škody**;
- b) **ochotu** podezřelého pachatele **nahradit škodu** způsobenou protiprávním jednáním;
- c) použití zvláštního způsobu řízení by bylo v souladu s **obecnými cíli a základními zásadami Úřadu**, jak jsou stanoveny v tomto nařízení.

- Kolegium přijme **pokyny** pro uplatňování těchto důvodů.
- Kritéria: musí být splněna všechna **kumulativně**, nebo se jedná o **alternativy**?

Článek 40 - Zvláštní způsoby řízení

Článek 40 odst. 1 nařízení o EPPO: „... Pokud Úřad vykonává pravomoc v **souvislosti s trestnými činy uvedenými v čl. 3 odst. 2 písm. a) a b) směrnice (EU) 2017/1371 a pokud škoda, která byla nebo by mohla být způsobena finančním zájmům Unie, nepřesahuje škodu, která byla nebo by mohla být způsobena jiné oběti, konzultuje** evropský pověřený žalobce, který případ projednává, **vnitrostátní orgány pověřené trestním stíháním dříve, než navrhne použít zvláštní způsob řízení.**

- **Povinnost konzultace:** nabídne případ vnitrostátním orgánům
- Viz články 61 a 62 interního jednacího řádu.

Článek 40 odst. 3 nařízení o EPPO: „Pokud stálá komora s návrhem souhlasí, **použije** evropský pověřený žalobce, který případ projednává, **zvláštní způsob řízení v souladu s podmínkami stanovenými vnitrostátním právem** a zaznamená tuto skutečnost v systému správy případů. Po dokončení zvláštního způsobu řízení po splnění podmínek dohodnutých s podezřelou osobou vydá stálá komora evropskému podezřelému žalobci pokyn k tomuto způsobu řízení s cílem **vydat v daném případě konečné rozhodnutí.**“

- **Použití v souladu s vnitrostátním právem**

Článek 34 - Postoupení a předání řízení vnitrostátním orgánům

EPPO **postoupí** případ příslušným vnitrostátním orgánům, pokud

- skutečnosti nenaplnují skutkovou podstatu trestného činu, pro který je příslušný podle článků 22 a 23
- nejsou plněny zvláštní podmínky pro výkon jeho pravomoci uvedené v čl. 25 odst. 2 a 3
- EPPO zvažuje odložení případu, kdy EPPO vykonával vedlejší pravomoc v souladu s čl. 22 odst. 3 nařízení o EPPO nebo kdy škoda způsobená Unii nepřevyšuje škodu způsobenou jiné oběti

Kolegium může vydat pokyny, které stále komoře umožní **předat** případ vnitrostátním orgánům.

- Pokud se kolegium s ohledem na trestné činy, které způsobily nebo by mohly způsobit škodu finančním zájmům Unie v hodnotě nižší než 100 000 EUR, domnívá, že vzhledem ke stupni závažnosti trestného činu nebo složitosti řízení v konkrétním případě není třeba, aby byl daný případ vyšetřován nebo trestně stíhán na úrovni Unie

Postupy v případě trestných činů mimo působnost EPPO

- Článek 34 odst. 5 nařízení o EPPO: pokud příslušné vnitrostátní orgány nevysloví souhlas s převzetím případu podle odstavce 2 a 3 ve lhůtě nejvýše třiceti dnů, je k vyšetřování nebo k odložení případu v souladu s pravidly stanovenými v tomto nařízení i nadále příslušný Úřad.
- Článek 34 odst. 7 a 8 nařízení o EPPO: **předání** spisu vnitrostátnímu orgánu, upuštění od přijímání dalších opatření v oblasti vyšetřování nebo trestního stíhání, uzavření případu, **oznámení/uvědomění** vnitrostátních orgánů, příslušných institucí Unie apod. (OLAF), podezřelé nebo obviněné, oběti trestného činu

Viz také článek 57 interního jednacího řádu.

Článek 35 – Skončení vyšetřování

Článek 35 odst. 1 nařízení o EPPO: Pokud evropský pověřený žalobce, který případ projednává, považuje vyšetřování za dokončené,

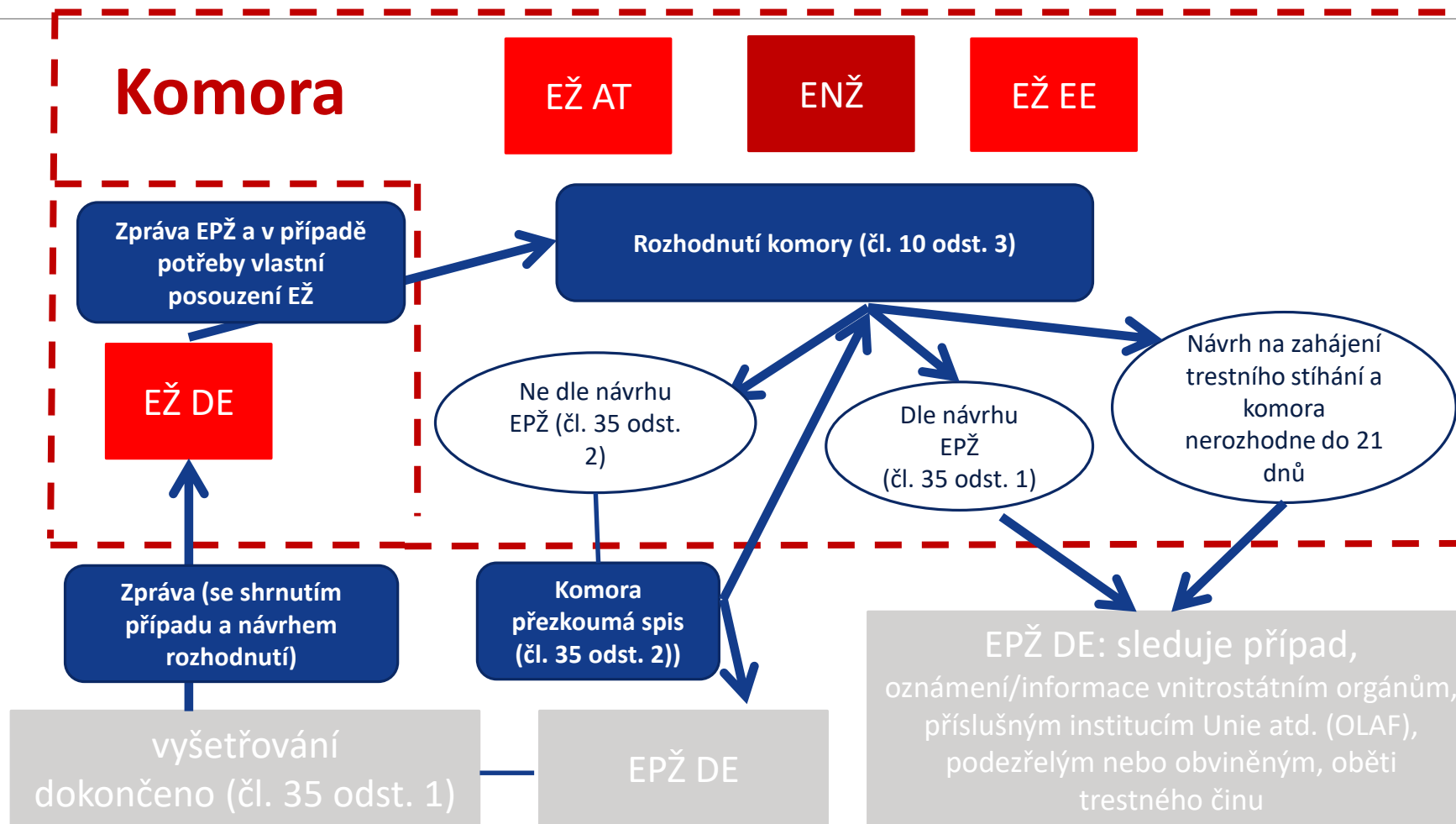
- předloží **dohlížejícímu evropskému žalobci zprávu**
- obsahující **stručné vylíčení případu a návrh rozhodnutí**
- **dohlížející evropský žalobce** tyto dokumenty předá příslušné stálé komoře, a **pokud to považuje za nezbytné, připojí vlastní posouzení**
- Pokud stálá komora přijme **rozhodnutí navržené evropským pověřeným žalobcem, postupuje tento žalobce v dané věci v souladu s ním**

Žádný požadavek, aby stálá komora přezkoumávala spis, ale čl. 10 odst. 6 stanoví: Veškerý materiál k případu se na žádost zpřístupní příslušné stálé komoře za účelem přípravy rozhodnutí.

Článek 35 odst. 2: Jestliže stálá komora dospěje k závěru, že **rozhodnutí navržené evropským pověřeným žalobcem nepřijme**

- provede v případě potřeby **vlastní přezkum spisu**
- poté **přijme konečné rozhodnutí** (je-li to možné bez dalších kroků pověřeného evropského žalobce) **nebo**
- **vydá další pokyny pověřenému evropskému žalobci** – např. další vyšetřování s cílem předložit věc soudu namísto odložení nebo změna podmínek, které musí obviněný splnit podle čl. 40 o zvláštních způsobech řízení

Rozhodovací procesy při skončení vyšetřování

Poznámka:
DE, FR, IT, EE
byly vybrány
jako příklady
- může se
jednat o jiné
zúčastněné
členské
státy.

Rozhodnutí přijímaná podle vnitrostátního práva

Článek 5 odst. 3 nařízení o EPPO: „Vyšetřování a trestní stíhání vedená jménem Úřadu se řídí tímto nařízením. **Vnitrostátní právo se použije v rozsahu, ve kterém není daná věc upravena tímto nařízením.** Není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, je **rozhodným vnitrostátním právem právo toho členského státu, jehož evropský pověřený žalobce daný případ v souladu s čl. 13 odst. 1 projednává.** Pokud se případ řídí vnitrostátním právem i tímto nařízením, má toto nařízení přednost.“

Článek 13 odst. 1 nařízení o EPPO: „**Evropští pověření žalobci jednají jménem Úřadu ve svých členských státech a mají stejné pravomoci jako vnitrostátní žalobci,** pokud jde o vyšetřování, **trestní stíhání a podání obžaloby,** navíc k jim svěřeným zvláštním pravomocem a postavení a s výhradou těchto pravomocí a postavení, za podmínek stanovených v tomto nařízení.

Evropští pověření žalobci odpovídají za vyšetřování a **trestní stíhání, která sami zahájili, která jim byla přidělena** nebo která převzali za použití svého **evokačního práva.**

Evropští pověření žalobci rovněž odpovídají za **podání obžaloby; zejména** mají pravomoc **předkládat odůvodnění obžaloby,** podílet se na **dokazování** a uplatňovat **dostupné opravné prostředky v souladu s vnitrostátním právem.**

Soudní řízení / soudní fáze

Článek 86 SFEU: „2) [...] Před příslušnými soudy členských států vykonává [EPPO] v souvislosti s těmito trestnými činy úlohu veřejného žalobce...

3) Nařízení uvedené v odstavci 1 vymezí statut Úřadu evropského veřejného žalobce, podmínky pro výkon jeho funkcí, procesní pravidla platná pro jeho činnost, jakož i ta, jimiž se řídí přípustnost důkazů, a pravidla použitelná na soudní přezkum procesních úkonů učiněných při výkonu jeho funkcí.“

Článek 5 odst. 3 nařízení o EPPO: „... **Vnitrostátní právo se použije v rozsahu, ve kterém není daná věc upravena tímto nařízením.** Není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, je rozhodným vnitrostátním právem **právo toho členského státu, jehož evropský pověřený žalobce daný případ v souladu s čl. 13 odst. 1 projednává.** Pokud se případ řídí vnitrostátním právem i tímto nařízením, má toto nařízení přednost.“

Článek 13 odst. 1 nařízení o EPPO: „... Evropští pověření žalobci rovněž odpovídají za **podání obžaloby; zejména mají pravomoc předkládat odůvodnění obžaloby,** podílet se na **dokazování** a uplatňovat **dostupné opravné prostředky v souladu s vnitrostátním právem.**

➤ Soudní řízení / soudní fáze se řídí vnitrostátním právem

➤ Viz také nařízení o EPPO: čl. 36 odst. 5 (příslušnost vnitrostátního soudu), čl. 37 odst. 2 (hodnocení důkazů), čl. 40 odst. 1 (postup v souladu s podmínkami stanovenými vnitrostátními právními předpisy), čl. 42 odst. 1 (soudní přezkum před vnitrostátním soudem), čl. 45 odst. 2 (spis)

Děkuji za pozornost

WWW.EUROPEAN.LAW